

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400116623**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Българското национално радио за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	7
Коригирани неправилни отчитания	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	11
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	12

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
БНР	Българско национално радио

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н МИЛЕН МИТЕВ
ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА
БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО
РАДИО**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Българското национално радио, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Българското национално радио към 31 декември 2023 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Българското национално радио в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и

в изпълнение на Заповед № ОД-04-01-166 от 04.12.2023 г., изменена със Заповед № ОД-04-01-002 от 19.02.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се

очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. В Българско национално радио – София във връзка със съставянето на годишния финансов отчет е извършена инвентаризация на ДМА и НМДА към 30.10.2023 г. Не е извършена инвентаризация на новопридобитите активи през периода 01.11.2023 г. - 31.12.2023 г., които са на стойност 588 683 лв., и представляват 0.86 % от общата сума на признатите активи в баланса към 31.12.2023 г. Неизвършената инвентаризация на признати активи в ГФО на одитираната организация, с цел достоверното им представяне във финансовите отчети, не предоставя увереност на одитния екип относно тяхното съществуване, поради което не сме в състояние да потвърдим засегнатите позиции в одитирания финансов отчет¹

Не е приложен редът, предвиден в чл. 66 от „Правилник за управление на имуществото на БНР“, Част Пета „Организиране и провеждане на инвентаризация“, инвентаризация на активите и пасивите да се извършва във връзка със съставянето на годишния финансов отчет.

Допуснатото е оценено по характер.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. Сключен е Договор № 129 от 03.09.2018 г. за наем на имот, находящ се в гр. София, район „Младост“, местност „Къро“, с площ от 816 кв. м. В докладна записка от 25.11.2019 г. от ръководителя на сектор „Капитално строителство“ в БНР до заемащия длъжността към тази дата генерален директор, е описано, че общата използвана площ от наемателя е 4 481 кв. м., вместо договорените 816 кв. м. В докладната записка е посочено, че площта на отдадения под наем имот (816 кв. м.) не съответства на фактически използваната площ, която е с 3 665 кв. м. повече, установено при извършеното измерване от длъжностните лица на БНР. Съгласно т. 1.3. от договора месечната наемна цена е в размер 3 264 лева без ДДС (3 916,80 лв. с вкл. ДДС). Разликата в наемната цена между реално ползваната от наемателя площ към датата на измерването (4 481 кв. м.) и отдадената по договор (816 кв. м.) е 14 660 лв. на месец без ДДС.

В заключение, наемателят е ползвал неправомерно площ с 3 665 кв. м. повече от

¹ Заповед за инвентаризация № 6-499 от 28.07.2023 г. на генералния директор на БНР и Доклад от централната инвентаризационна комисия.

описаната в договора, с което одитираната организация е лишена от приходи, чиято стойност може да бъде изчислена като се приложи приблизителна счетоводна оценка по параметрите на сключения договор.

Съгласно получено становище от генералния директор на БНР от 03.06.2021 г. и допълнително становище от 05.08.2021 г., от ръководството са предприети следните действия:

- при направена проверка, обективизирана в констативен протокол от 10.01.2020 г. е установено, че наемателят ползва по-голяма площ от наетата по договора;

- издадени са две последователни заповеди на генералния директор на БНР от 10.04.2020 г. и от 27.05.2020 г., с които са назначени комисии със задача да извършат проверка и да установят реално ползваната от наемателя площ. В резултат на проверките, с констативни протоколи от 10.04.2020 г., 27.05.2020 г. и 22.06.2021 г. е установено (в първия потвърдено в присъствието на представител на наемателя), че реално ползваната площ е 4 481 кв. м;

- наемателят оспорва направените констатации;

- извършено е ограждане на имота през месец юни 2020 г.;

- наетата съгласно Договор № 129 от 03.09.2018 г. част от имота е едноетажно хале.

Частта от имота, за която е констатирано ползване без основание от страна на наемателя, представлява открита дворна площ и метален навес, за които няма договорена цена на кв.м.

За периода от първото установяване на неправомерното ползване на площ над договорената (25.11.2019 г.) до месец януари 2020 г., от отговорните длъжностни лица не са предприети действия за събиране на дължимите суми в съответствие с действащото законодателство, включително към 31.12.2021 г. не са потърсени и по съдебен ред.

През 2021 г. от ръководството на БНР са предприети следните допълнителни действия:

- с писмо рег. № 2-513 от 29.06.2021 г. генералният директор на БНР е отправил двумесечно предизвестие за прекратяване на Договор № 129 от 03.09.2018 г. и за освобождаване на имота;

- с протокол № 5-68 от 07.09.2021 г., комисия от БНР, назначена със заповед, е установила, че имотът все още се ползва от наемателя;

- с писмо рег. № 2-757 от 01.10.2021 г. и. д. генерален директор на БНР е определил следващ четиринадесетдневен срок за освобождаване на имота;

- с рег. № 2-820 от 21.10.2021 г. и. д. генерален директор на БНР е изпратил писмо до областния управител на област София-град за съдействие за преустановяване на неправомерното ползване на имота от наемателя, но към 31.12.2021 г. такива действия не са предприети.

Съгласно представено обяснение от директорът на дирекция „Финанси“, не е издадена фактура за неправомерно ползваната по-голяма площ, поради липсата на конкретна цена за ползване в договора за тази площ и предвид обстоятелството, че БНР би следвало да плати данъци по реда на ЗДДС и ЗКПО, при ниска вероятност сумите да бъдат възстановени от наемателя.

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на БНР за 2020 г., 2021 г. и за 2022 г.

По време на текущия контрол на периодичния финансов отчет на БНР към 30.09.2023 г. е установено, че гореспоменатия имот се ползва от същата фирма на основание проведен търг, издадена заповед² на генералния директор на БНР и сключен

² С № 6-121 от 22.02.2022 г.;

Договор³, като ясно са посочени параметрите на имота, ползваната прилежаща площ и наемната цена.

Към 31.12.2023 г., с цел недопускане изтичане на всички давностни срокове, цитирани в чл. 110 и чл. 111 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД),⁴ което прави невъзможно претендирането за събиране на вземането да се осъществи по съдебен ред, Българско национално радио е предприело следните коригиращи действия:

1.1. За неправомерно ползваната площ от 3 665 кв. м. повече, представляваща дворно място в имот находящ се в гр. София, район „Младост“, местност „Къро“, описан в договор №129 от 03.09.2018 г. е издадена фактура,⁵ на стойност 175 920 лв., с основание „Обезщетение за неправомерно ползвана площ“.

1.2. Към 31.12.2023 г. е съставено счетоводно записване⁶ по дебита на сметка 4961 „Коректив за вземания от местни лица“ в кореспонденция със сметка 7994 „Увеличение на финансови активи (приходно-разходни позиции) от други събития“.

От БНР следва да се предприемат и действия по съдебен ред за събиране на цитираните вземания.

Не са защитени интересите на БНР, като не са предприети действия за събиране на вземането за ползваната неправомерно площ от имота по съдебен ред до датата на влизане в сила на Договор № 19-4/06.04.2022 г.

Не са спазени изискванията на чл. 14, ал. 2 от Закона за държавната собственост (ЗДС), относно задължението на ръководителите на ведомства да управляват имотите и вещите - държавна собственост, в съответствие с предназначението им за нуждите, за които са предоставени, с грижата на добър стопанин, във връзка с чл. 84 от ЗДС, чл. 19 и чл. 20, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗДС.

Не е спазен принципът за начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч и чл. 24, ал. 1 и ал. 2 от ЗСч за достоверно отразяване на ефектите от операцияите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи.

2. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводните записвания по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група „Бюджет“ се установи:

През 2019 г. е подписан Договор № 92-44 от 18.09.2019 г. с предмет „Инженеринг – проектиране и строителство за проект: Подмяна на съществуващо фасадно остъкляване на БНР – Програмно-редакционна сграда“, на обща стойност 859 680 лв., в т.ч. изготвяне на инвестиционен проект и упражняване на авторски надзор, общо в размер на 23 880 лв. В договора е предвидено авансово плащане в размер на 50 на сто от стойността на цената за проектиране и авторски надзор, като през 2019 г. е изплатен аванс, в размер на 11 940 лв.

Без наличие на документи, удостоверяващи приетия от възложителя проект, през 2020 г. платеният аванс (без ДДС) е капитализиран неправилно по сметка

³ №19-4 от 06.04.2022 г.;

⁴ съответно: петгодишната давност на всички вземания, за които законът не предвижда друг срок и тригодишната давност на вземанията за обезщетения и неустойки от неизпълнен договор, както и цитираната в чл. 87, ал. 5 от ЗЗД петгодишна давност за погасяване правото за разваляне на договор

⁵ Фактура № 0000011155/14.02.2024 г.

⁶ МО 58/101 към 31.12.2023 г.

2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, вместо да е наличен в салдото на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

Със Заповед № 71-454 от 02.10.2019 г. на икономическия директор на БНР, е назначена комисия със задача да изготви доклад относно съответствието на представения от изпълнителя инвестиционен Проект с всички законови и подзаконови актове. На основание Доклада от комисията за установени нередности, Проектът е върнат за доработване, но и след доработването, от комисията са установени несъответствия. С писмо рег. № 20-683 от 31.10.2019 г., Договор № 92-44 от 18.09.2019 г. е прекратен едностранно от страна на БНР без предизвестие.

Съгласно възложено от БНР и получено експертно становище (от 06.12.2019 г.) от независимо юридическо лице, относно съответствие на изработения инвестиционен проект, окомплектовката на същия отговаря на изискванията, описани в Наредба 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд към ЗБУТ и изпълнителят е изпълнил заданието на БНР.

Съгласно становище от 10.12.2019 г. на директора на дирекция „Правна“, предоставено на и.д. генерален директор на БНР, изпълнението на договора може да бъде продължено.

С писмо изх. № 20-272 от 24.04.2020 г. от генералният директор на БНР, на основание чл. 70, ал. 1 от договора, фирмата изпълнител повторно е уведомена за неговото едностранно прекратяване и усвояване в пълен размер на гаранцията за изпълнение. На 17.06.2020 г., без основание е усвоена цялата гаранция за обезпечаване на изпълнението на договора, в размер на 21 492 лв., като обезщетение за предсрочното му прекратяване поради виновно неизпълнение на задълженията на фирмата изпълнител.

През 2021 г., изпълнителят по прекратения договор е завел съдебно дело с ответник БНР, като в исквата молба е посочен размер на иска от 70 000 лв. Същият е осчетоводен правилно като условно задължение по сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“.

По време на финансовия одит на ГФО на БНР за 2021 г. от и.д. директор на дирекция „Финанси“ е получено становище, че преведеният аванс е закрит от сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в кореспонденция със сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ след експертно становище от независимо юридическо лице, като при направеното обследване на проекта е установено, че същият отговаря на Наредба № 2 от ЗБУТ, и че изпълнителят е изпълнил заданието на БНР за изработка на проектна документация. В становището се посочва и, че БНР закрива аванса не на основание на приемо-предавателен протокол, а на база косвени документи, доказващи получения в БНР технически проект, и че същият отговаря на заданието на радиото.

С изпратено до Агенцията за обществени поръчки Обявление от 24.04.2020 г. договорът е прекратен предсрочно, считано от 05.11.2019 г., като Възложителят е посочил причина за предсрочното му прекратяване, констатирани от назначена от Възложителя комисия недостатъци при изпълнението на Договора, и не отстраняването им от Изпълнителя в допълнително предоставения от Възложителя срок за привеждане на дейността му в съответствие със сключения Договор и приложенията към него.

Съгласно представено обяснение от директорът на дирекция „Финанси“, през 2020 г., след експертно становище от външна фирма, е извършена експертиза на инвестиционния проект със задание „Подмяна на фасадно остъкляване на БНР-Програмно-редакционна сграда“ и е направено обследване на проекта, като в заключение

се казва, че същият отговаря на Наредба № 2 от ЗБУТ, и че изпълнителят по договора е изпълнил техническото задание на БНР в цялост, и без забележки за изработката на проектна документация.

Към 31.12.2023 г., със Заповед⁷ на генералния директор е назначена комисия, която да установи местоположението и наличността на проект “Подмяна на фасадното остъкляване на БНР – Програмно-редакционна сграда“, изготвен на основание Договор № 92 – 44/18.09.2019 г. Резултатите от работата на комисията са документирани с Протокол,⁸ в който е посочено, че проектът, състоящ се от три класъора строителни книжа (в оригинал), е наличен в дирекция „Правна“ на БНР. С Протоколът се потвърждава наличието на приет от БНР проект, като разходите за изработването му са капитализирани по счетоводна сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“. На одитния екип са предоставени документи, удостоверяващи капитализирането на разходите по проекта.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗСч, относно принципа за предпазливост - оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В подкрепа на констатациите са събрани два броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. Екзарх Йосиф № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 138 от 13.05.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Българското национално радио и един за Сметната палата.

⁷ Заповед № 6-815/06.12.2023 г.

⁸ Протокол № 5-497/13.12.2023 г.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ГФО 1.23 за извършена проверка за резултатите и предприетите действия относно установените случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби при извършеното предварително проучване и текущ контрол във връзка с финансовия одит на годишния финансов отчет на Българското национално радио за 2023 г.	52
02	РД № ГФО 2.9 за извършена процедура относно проведена годишна инвентаризация към 31.12.2023 г. в Българско национално радио-София (БНР-София)	26